

Steeds vaker zie ik kruising bengalen langs komen en het lijkt zelfs een hype te worden om de mooiste kruisingen voor weinig op de kop te tikken.

Kruisingen zijn vaak goedkoper en veel mensen denken nog altijd dat een raskat duur is en ze bij wijze van spreken afgezet worden.

Graag zou ik dan ook iedereen wat meer uit willen leggen over de voor en nadelen van een raskat waaronder de bengaal ten op zichte van kruising (huis, tuin en keukenkat HTK genoemd) maar wil daarbij ook wijzen dat dit voor eigenlijk alle rassen c.q. katten opgaat!

Dit onderwerp laatst met een andere fokker besproken of het toch niet verstandig is, dit nog eens in een document te zetten, zodat particulieren erop gewezen worden.

Helaas wordt nog vaak gedacht: we kopen een poes en een kater, zetten ze bij elkaar en volgend jaar hebben we dan gezellig een nestje kittens. Er komt echter veel bij kijken.

Elk ras heeft zijn specifieke karakter eigenschappen, maar ook vaak erfelijke en/of aangeboren afwijken. Veel ziektes komen echter bij alle katten voor en ziektes als HCM (hartafwijkingen) PKD (cystes in de nieren) FIV (katten aids) FeLV (leukemie) zijn dan ook helaas geen typische ziektes die alleen bij de bengaal voorkomen, maar bij elke kat.

Onderstaand verhaal gaat specifiek over bengalen, maar houdt u in het achterhoofd dat dit voor veel zo niet alle katten opgaat ☺

Helaas is het als leek/particulier erg moeilijk om het kaf van het koren te scheiden. Daarnaast zie ik vaak dat mensen pas op zoek gaan naar informatie als ze al een kitten gekocht hebben.

Net als veel fokkers denk ik bij veel topics: hmm, zal ik weer advies geven of toch maar niet? Iemand 'vroeg' waarom ik er dan toch op in ga als er weer iemand een (zelfde) probleem heeft omdat er een kitten op het verkeerde tijdstip en/of bij de verkeerde e.d. gekocht is. Ik zal proberen uit te leggen waar ik dan tussen twijfel. Je kitten is niet volgens de regels gefokt/verkocht. Als ik dan de informatie geef die een verantwoord fokker al had moeten geven, dit kitten dus straks een lief, gezond sociaal kitten is, denken meer mensen: oh, ik kan rustig een kitten bij een willekeurige fokker halen, voor minder geld en met 7 weken oud, want meestal komt dat dus wel goed.

Daartegenover staat: zonder hulp weer een kitten/kat en een particulier de dupe en dit zijn onschuldige slachtoffers. Zo'n kitten beland vaak weer als probleem kat op marktplaats en zo krijgt o.a. het ras bengaal een slechte naam...

Een kitten maakt verschillende fases mee in zijn eerste 15 weken. U kunt het een beetje vergelijken met mensen van baby tot kleuter.

De **neonatale fase en overgangsfase**: de eerste 3 weken is een kitten volledig afhankelijk van zijn moeder. De oogjes en oortjes gaan in die periode open en het zal langzaam gaan ontdekken dat er meer bestaat dan mama's buik. Tijdens deze periode is rust rondom de kraamkist zeer gewenst. Van teveel drukte wordt de moeder onrustig en zal dit 'projecteren' op de kittens. Veel moederpoezen zullen dan ook gaan slepen met de kittens in de hoop een rustig en vooral veilig plekje voor hun kroost te vinden.

In de **eerste socialisatie fase** die loopt van 3 tot ongeveer 7 weken is de ontdekkingsfase. Een kitten weet nog niet zoveel over angst en is voornamelijk bezig zijn wereld groter te maken. Tijdens deze periode is het belangrijk dat een kitten overal kennis mee maakt en dus ook regelmatig in contact komt met mensen, tv en alles wat er in huis speelt. Angst, diepte e.d. kennen ze nog amper in deze periode.

In de **tweede socialisatie fase** die loopt van ongeveer 8 weken tot 12 weken, begint een kitten in te zien dat er wel degelijk spannende dingen bestaan. Ik noem dit ook wel de alerte fase. De kitten leert

in deze fase om te gaan met angsten en agressie. Juist deze periode is bij kittens zeer belangrijk; een goed gesocialiseerde moeder zal in deze periode haar kittens leren dat het allemaal niet zo eng is en het katten zelfvertrouwen meegeven.

In de periode van ongeveer 12 tot 15 weken is de katten nog erg gevoelig en leergierig. De echte socialisatie fases zijn voorbij maar de katten is zeker nog niet uitgeleerd of klaar met zijn ontdekkingstocht. Wel is dit een goede periode voor een katten om op eigen pootjes te gaan staan en zijn eigen wereld zonder mama in te stappen.

Een bengaal katten wordt 'wild' geboren en heeft die 13/14 weken bij de moeder nodig om op te groeien tot een zelfstandig zelfverzekerd katten. Behalve van de moeder, leren ze ook al spelenderwijs van de andere kittens in het nest. Dit is iets te corrigeren door een mens, maar nooit volledig! Een zelfverzekerd gezond katten heeft veel minder last van stress. Doordat ze minder stress gevoelig zijn, zijn ze veel minder gevoelig voor veel ziektes als hart, darmen, nieren, blaas en gedragsgerelateerde ziektes. Bij verminderde weerstand door dit alles (door stress gaat de weerstand/afweer direct omlaag) zijn kittens/katten ook meer vatbaar voor virussen, bacteriën e.d. en zo is het cirkeltje rond. Het voordeel en leuke van de bengaal is dat ze super intelligent en leergierig zijn, maar dit is tevens hun nadeel, door hun karakter hebben ze ook sneller last van stress bij o.a. een verkeerde start, ervaring e.d., vergeten erg weinig en dit met alle gevolgen van dien.

Aanvullend wil ik daarbij toch erop wijzen: bij een katten met een goede start c.q. opvoeding van de moeder is, als zij ooit zelf een nestje krijgt, de kans ook vele malen groter dat zij ook weer een goede moeder is en haar kittens alles leert wat zij van haar moeder geleerd heeft.

En ook hier dan weer hetzelfde cirkeltje: een relaxte gezonde moeder heeft vaak al meer melk, sleept niet met haar kittens en dus bij voorbaat de kittens al minder energie nodig om groot te worden, minder risico op ziektes etc...

Veel 'particulieren' denken ook dat een katten boven de 500 euro al hartstikke duur is, wat natuurlijk ook veel geld is. Maar een kat is qua onkosten, garantie e.d. gewoon al duur. Een huiskat uit verantwoorde ouders (bij elk ras, niet alleen de bengaal) kost tussen de 600 en 1000 euro. Een raskater voor de fok varieert tussen de 1750 en kan oplopen tot 5000 euro, een raspoes tussen de 1000 en kan oplopen 2500 afhankelijk van het ras. Een fokverbod is niet omdat fokkers hun soort beperkt willen houden, maar omdat een fokker kijkt of een kat geschikt is voor de fok, goed gezond, geen afwijkingen e.d. en zo het ras gezond houdt en/of zelfs verbetert. Een kat testen voor er mee gefokt kan worden, kost al ruim 500 euro en niet elke kat doorstaat dus deze testen. Helaas geldt ook hier weer dat een dure kat weer niet per definitie een gezonde kat uit gezonde lijnen is ☹ want bij elk diersoort komen helaas 'broedfokkers' voor, dus alle waarschuwingen ten spijt: ga bij verschillende fokkers kijken zodat je het verschil ziet met betrekking tot elk willekeurig ras en vraag veel... en onthoudt: geen antwoord is ook een antwoord ;-)

Eigenlijk zou de vraag niet moeten zijn waarom raskatten met stamboom zo duur zijn, maar draai de vraag eens om: waarom zijn sommige kittens zo goedkoop?

Soms krijg ik de vraag: ik hoef eigenlijk geen stamboom, kan het dan ook wat goedkoper? Eh, een stamboom (het papiertje zelf) kost afhankelijk van welk stamboek tussen de 10 en 50 euro.

Om een inzicht te geven wat het kost om een gezond nestje te fokken (ook zonder stamboom) zal ik hieronder even alles op een rijtje zetten er vanuit gaande dat je dus gezond wilt fokken, maar omdat de kat toch geholpen wordt, je het papiertje versus stamboom niks zegt ;-)

Wat kost een nestje fokken bij een nestje van 4 kittens:

Zonder stamboom

- Poes inenten voor de dekking 35,00
- Poes ontwormen 5,00
- Poes testen op leukemie en aids 50,00
- Poes testen op HCM (hart) en PKD (nieren) 230,00
- Testen Giardia, Tritrichomonas, Coccidiose en wormen 100,00
- Testen Calici, Chlamydia, Mycoplasma, Calici 125, 00
- Kater uitzoeken, overleg met katereigenaar, vervoer(3x) 68,00
- Basis geboortepakket: Homeopaat (Kuur weeënzwakke, melkgift stimulantie, tube Enzyvit) 32,00
- Spat Kittencare: (glijmiddel, slijmzuiger, voedingspipet, speentjes, benebac, nutridrops, kittencolostrum, litterlac etc.) warmtemat 131,00
- Weegschaal 32,00
- Controle poes door dierenarts na bevalling 50,00
- Hill's AD 4 blikjes (geconcentreerde voeding) 10,00
- Advertentie A 50,00
- Eerste enting kittens (4 x € 35) 140
- Tweede enting kittens (4 x € 25) 100,00
- Wormmiddel kittens + moederpoes 25,00
- Extra voer poes dracht+zogen 135,00
- Voer kittens (vanaf 4 weken +/- € 68 per kitten) 272,00
- Kattenbakvulling (per kitten € 13) 52,00

Totaal: 1640 euro

Met stamboom?

- Fokkerlid worden van een vereniging 25,00
- Entree (eenmalig) 5,00/ Lidmaatschap rasclub 25,00
- Dekgeld kater 850,00
- Cattery naam aanvragen (eenmalig) 28,00
- Dekbewijs 1,20
- Stambomen + eigendomsoverdrachten (4 x € 12,50) 50,00

985 euro extra

Met 3 maanden kittens in huis, en 24 uur per dag de zorg, is dit per kitten 410 euro. Bij de 1e berekening ga ik er dan vanuit dat uw poes een kater 'tegengekomen' is i.p.v. bewust een goeie dekkater zoeken. Bij de 2e berekening heeft u een goedgekeurde dekkater gevonden ;-). Maar we zijn er nog lang niet!!! Niet meegerekend heb ik: de aanschaf van een kattenkooi, speeltjes voor de kittens, foto's, extra verwarming, extra was, extra afwas, extra reinigingsmiddel, krassen op je meubilair, gesneuvelde bloempotten, vlekken op je vloerkleed, tijd, slapeloze nachten, koffie en wat lekkers voor de kopers, etc.

Verder ga ik er bij deze opsomming vanuit dat alles goed gaat. Dus geen keizersnede – dan komt er nog circa € 350 aan dierenartskosten bij, geen kittenmelk omdat u de 1e 4 weken moet beginnen met om de paar uur voeden, geen ziekte bij de kittens etc. En wat als er een kitten met een foutje in het nest zit? Deze kunt u echt niet voor de volle prijs verkopen. Eigenlijk moet u, als u alles wilt berekenen, ook de aanschaf van moederpoes er bij rekenen en het feit dat u haar na aanschaf tenminste 9 maanden gevoerd heeft voor u haar liet dekken op een leeftijd van minimaal 1 jaar. Op het eerste nest lijdt u dus bij een gemiddeld aantal van 4 kittens en geen extra medische kosten al een

verlies en denk dan eens terug aan mijn vraag: waarom zijn sommige kittens zo goedkoop? Op welk belangrijk punt is er bezuinigd?

Er zijn vele ziektes onder katten, maar ik wil er 1 tussenuit halen als voorbeeld; **Hypertrofische cardiomyopathie (HCM)**

Dit is verreweg de meest voorkomende hartkwaal bij katten. De benaming wordt meestal afgekort tot HCM en deze benaming beschrijft in feite waar het om gaat bij deze ziekte. Hypertrofie=toename, cardio=hart, myo=spier, pathie=aandoening. Dus een hartspieraandoening waarbij de spier in massa toeneemt.

Het hart is een holle spier, en als de spiermassa toeneemt, dan worden de wanden van het hart dikker. Bij de kat wordt het hart zelf bij HCM niet of nauwelijks groter, de toename zit hem echt in de spierwanden. Hierdoor wordt de inhoud van het hart steeds kleiner, zodat er per samentrekking van het hart steeds minder bloed kan worden rondgepompt.

Om dit te compenseren gaat de hartfrequentie omhoog. De verdikte hartspier laat zich steeds moeilijker vullen omdat de spierwanden steviger en minder elastisch worden. Hierdoor neemt de bloeddruk in de linker boezem en de longcirculatie toe, wat leidt tot stuwingsvloeistof in de longen: longoedeem en/of vocht in de borstholte.

De kat krijgt last van vocht

- in de longen (longoedeem)
- achter de longen en/of
- vocht in het hartzakje

De kat wordt **benauwd, gaat sneller en dieper ademen**.

Bij het ademen maakt de kat *geen* afwijkend geluid.

De linker boezem wordt ook groter en er kunnen daar **bloedstolsels** ontstaan die trombose kunnen veroorzaken als ze de circulatie in schieten. Bij trombose lopen deze stolsels vast waar de aorta vertakt naar kleinere vaten. Bij de kat gebeurt dit vrijwel altijd daar waar de aorta vertakt naar de achterpoten.

Als het stolsel vastloopt op de plek waar de grote lichaamsslagader (aorta) zich vertakt in de twee bloedvaten naar de achterpoten en het bloedvat naar de staart, ontstaat een plotselinge, pijnlijke verlamming van de achterpoten en de staart.

Als het stolsel op een andere plek vastloopt, zijn de symptomen vaak minder opvallend.

Katten met HCM kunnen **hartritmestoornissen** krijgen.

De hartspier is dikker geworden, maar de bloedvoorziening van deze spier is hetzelfde gebleven. Hierdoor ontstaat zuurstofgebrek in de hartspier, waarbij de kat een onregelmatige hartslag kan krijgen.

Bij een ernstig onregelmatige hartslag (kamerfibrilleren) pompt het hart geen bloed meer rond en komt de kat 'onverwacht' te overlijden.

Sommige katten ontwikkelen HCM op jonge leeftijd en verslechteren snel. Bij andere katten wordt de diagnose pas gesteld op oudere leeftijd en zijn de klachten mild en langzaam progressief.

Over het algemeen geldt: hoe jonger de kat bij het eerste optreden van de hartproblemen, hoe slechter de prognose.

Het is denk ik te ingewikkeld om vererven, voorkomen e.d. allemaal uitgebreid uit te leggen, maar een 'korte' beschrijving hiervan:

Een kater dient vanaf 1 jaar oud jaarlijks gescreend te worden door middel van een echo en een poes minimaal elke 2 jaar (uiteeraard de 1^e keer voordat er mee gefokt wordt). Als de waardes amper stijgen en zij met 8 jaar oud nog vrij screenen, kan je pas zeggen dat de kans dat je kat HCM ontwikkeld klein is. Helaas gaat dit nog geeneens over hoe het vererft, want helaas HCM vererft autosomaal dominant, wat inhoudt dat ondanks dat een ouder negatief is, hij/zij het gen door kan geven wat HCM veroorzaakt. Daarnaast is het inteelt percentage zeer belangrijk. Als er een kat met hcm in de lijn zit (wat op dit moment helaas nog in bijna elke lijn zo is) die vaker als 1x voorkomt, is de kans zeer groot dat het gen wat HCM veroorzaakt homozygoot (dominant) aanwezig is in plaats van heterozygoot (recensief) en de kans op nakomelingen met HCM (en vele andere afwijkingen) vele malen vergroot. Bij 1 kat met HCM in de lijn, kan je op zijn vroegst na 5 generaties HCM vrije katten pas zeggen dat de kans klein is dat dit gen er nog in zit, bij 2 al 25 generaties.. en helaas is dit probleem ook bij bengalen nog heel erg groot! Er is helaas nog geen HCM DNA test voor de bengalen wat al een groot risico op HCM uit zou kunnen sluiten, maar ze zijn ermee bezig, dus hopen dat deze binnenkort meer duidelijkheid geeft (ook daarna zou nog gescreend moeten worden)

Een stamboom uitpluizen is dan ook erg belangrijk; niet alleen dat wat op het papier staat, maar vaak ook verderop. Maar soms is alles wat al 'in beeld' staat al voldoende om te weten dat er veel inteelt inzigt en dus veel risico.

Voorbeeld van 'foute' kruising ondanks dat er hele mooie kittens uit kunnen komen: een ras waarvan bekend is dat er veel hcm in voorkomt is bijv. de maine coon.

Deze moeten al verplicht getest en gescreend worden volgens het maine coon stamboek.

Waarom deze kruisen met een ras waar ook al HCM in voorkomt als je al deze dure testen inmiddels bij je kat/kater gedaan hebt? Om de kosten van 12,50 voor een stamboom te besparen?

Verantwoord fokken is niet het vermeederen van katten, maar het verbeteren en gezonder maken van een ras. Dit zodat mensen 15 à 20 jaar van hun kat kunnen genieten en niet na een paar jaar al afscheid van hun huisdier moeten nemen omdat deze ziek blijkt te zijn terwijl dit voorkomen had kunnen worden.

Ik weet natuurlijk dat het soms echt lastig is als particulier/beginner om aan informatie te komen. Maar veel catteries zijn bereid om mensen vrijblijvend te ontvangen en van informatie te voorzien. Ook ik heb het al doende moeten leren, maar heb nog altijd een mentor waar ik regelmatig dingen mee overleg. Alles zelf leren, tegenaan lopen, zoals een heel nest wat je terug krijgt omdat het ziek blijkt te zijn, kost ontzettend veel tijd, geld en verdriet. Ook ik heb veel door schade en schande moeten leren en dit heeft me behalve veel geld en tijd, ook heel veel verdriet bezorgt.

De echte broedfokkers liggen daar niet wakker van.. zo gauw je hen bericht stuurt dat je kat ziek is, geven ze gewoon geen gehoor meer of komen met de reden: hier was het kitten nog gezond hoor.

Maar ik blijf het verschrikkelijk vinden als een gezinnetje met kleine kinderen hun kat die ze van hun zuurverdiende geld gekocht hebben deze met 1 a 2 jaar moeten begraven na een zorgelijk ziekbed en hoge dierenarts kosten.

Het leuke van een nestje fokken is juist regelmatig leuke foto's toegestuurd krijgen hoe het met de kat gaat en hoe blij ze er mee zijn. Dat is waarom ik het nog altijd leuk vindt; een goed gezond en gesocialiseerde bengaal die op schoot ligt bij de nieuwe eigenaar en speelt met de kinderen en/of andere huisdieren.

Elke cattery krijgt op den duur met ziektes e.d. te maken. Een cattery die nooit wat heeft, liegt hierover, dus waarover liegen ze dan nog meer?

Een goeie fokker doet er alles aan om zowel ouders als kittens gezond en gesocialiseerd e.d. te krijgen en houden. Zorgt dat zijn katten in topconditie zijn voor er mee gefokt wordt en alle testen

gehad heeft. Tevens zal deze een kittenkoper begeleiden nadien met bijv. problemen, het introduceren in het gezin/met andere dieren enz. en omdat het toch levende dieren betreft, nadien meedenken als er wat mee is en proberen gezamenlijk tot op een passende oplossing te komen.

Een nestje kittens in huis is echt heel erg leuk, maar realiseer u dat ook 1 nestje fokken is en zo gauw uw kittens 'te koop' aanbiedt voor de wet aansprakelijk bent. Lees hierover meer op:
<https://www.facebook.com/groups/bengaal/660492777371449/>

Net als de meeste fokkers vind ook ik de kruisingen echt wel schattig en mooi en hoop ik dat een ieder probleemloos een kitten in hun huis haalt. Ik hoop dan ook dat niemand zich aangevallen voelt, want dit is geenzins mijn bedoeling. Maar ik hoop ook dat iedereen erover nadenkt hoe we kunnen zorgen dat iedereen een gezond mogelijk en goed gesocialiseerde kat in huis krijgt en zo min mogelijk 'probleem katten' weer op marktplaats of in een asiel belanden.

Een nestje fokken is echt heel erg leuk, maar voor u dit overweegt om te gaan doen, wil ik u tevens graag nog wijzen op het document **15 fouten die beginnende fokkers vaak maken** welke te vinden is onder: <https://www.facebook.com/groups/1673264356266233/1673316272927708/>